

**ЖИВОТНЕ ЗАЈЕДНИЦЕ!**

**РЕКА, ЈЕЗЕРО, БАРА**



## Мотивација

Природа је сама по себи жива, чулна и доживљајна и зато је треба упознавати путем чула. Кад већ нисмо у могућности да сваки час одржимо у природи и видимо све карактеристичне животињске и биљне врсте, мултимедија у том смислу има велики значај. Могућност приказивања филмова и звукова из природе као и карактеристичних сегмената из живота једне животињске врсте који се ни у природи не могу доживети на целовит начин је моћно средство за постизање циља часа. У презентацији су приказане биљке и животиње које се најчешће могу срести у свим нашим барама, језерима и рекама (врба, шевар, локвањ, сочивица, рода, жаба, корњача, пуж, шкољка...)

Ову наставну јединицу изабрала сам због тога што сматрам да је блиска узрасту деце и да постоји потреба да се повећа њихова свест о неопходности заштите човекове околине.

Час је урађен тако да може да се одржи у дигиталном кабинету али уколико у кабинету нема рачунара колико и ученика може се радити у паровима (два ученика један рачунар) или пак у обичној учионици са рачунаром и видео бимом.

Сматрам да је, уколико постоје услови, најбоље радити тако да сваки ученик има свој рачунар.

Дуго сам радила у неподељеној школи, у комбинацији од два разреда. Наравно када се ради у таквом одељењу док се ради са једним разредом директно, други разред ради индиректно и тако се директан и индиректан рад смењују више пута у току једног часа.

Ученици су сконцентрисани на оно што раде и рад учитеља са другим разредом им не одвлачи пажњу, ма како било занимљиво оно што се ради и прича. Тада нисам размишљала колико је то добро и корисно за ученике. Тек када сам „ушла“ у чисто одељење приметила сам колико су ученици несамостални, несигурни кад раде индивидуално (при чему ма како да су јасне инструкције постављају хиљаду питања), колико им недостаје концентрације да заврше задатке које раде и колико им свака ситница одвлачи пажњу. То је зато што од почетка школовања учитељ припада само њима и што нису навикли да га деле са још једним разредом, а са друге стране учитељ се ретко одлучује да препусти ученицима да самостално раде већи део часа плашећи се да они то неће моћи сами.

Из тог разлога сам замислила да се овај час реализује тако што ће ученици:

- » кроз јасне инструкције сами путовати кроз презентацију,
- » сами радити тестове и проверавати резултате,
- » сами штампати,
- » сами бирати коју биљку или животињу да проучавају,
- » одлучивати одакле и којим редоследом кренути,
- » одлучивати којим темпом ће учити,
- » одлучивати да ли ће певати песму на српском или енглеском језику,
- » ако су наклоњенији ликовној култури правити оригаме,
- » при решавању тестова користити знања из других предмета
- » усавршавати рад на рачунару,
- » помагати другу кад се то тражи у задатку

**Подаци о часу:**

**Наставник:** Миленовић Јелена

**Предмет:** Природа и друштво:

**Наставна јединица:** Водене животне заједнице (баре, језера и реке)

**Број часова за реализацију:** Три (два часа обраде, један час узврђивања)

**Разред:** трећи

**Циљеви часа:**

Образовни задаци:

- » проширивање знања о животињама и биљкама (о њиховој разноврсности, распрострањености, прилагођавању условима живота у води и око воде, о њиховој угрожености)
- » препознавање разлика и сличности међу живим бићима
- » уочавање узрочно-последичних веза у природи
- » оспособити ученике да препознају последице нарушавања природне равнотеже
- » упутити их у неминовност закона природе који владају у ланцу исхране

- » уочавање користи које имамо од вода

Васпитни задаци:

- » уочавање значаја равнотеже у природи
- » развијање еколошке свести, као и љубави према животињама и биљкама
- » формирање правилног односа према реци, језеру, бари
- » развијање схватања о праву на живот сваке биљне и животињске врсте
- » упознавање са потребом рационалног коришћења воде
- » развијање самосталности у раду
- » развијање способности самоевалуације

Практични задаци

- » самостално решавање постављених задатака
- » увежбавање рада на рачунару и штампачу
- » подстицање знатижеље код ученика

**Облици рада:** фронтални, индивидуални, рад у пару (кад се то тражи у задатку)

**Методе рада:** истраживачка, демонстративна, текстуална, дијалогска, аналитичко-синтетичка, метода писаних радова, учење путем открића, рад на терену

**Усаглашеност са наставним планом и програмом:**

У оквиру наставне области ПРИРОДА - ЧОВЕК - ДРУШТВО, планирана је наставна јединица Водене животне заједнице (баре, језера и реке) за 3. разред.

**Корелација:** чувари природе, музичка култура, српски језик, ликовна култура, енглески језик, од играчке до рачунара

**Наставна средства:** презентација у коју су уграђене слике, филмови, анимације, музика, наставни листићи

**Опрема:** рачунари који имају приступ интернету, штампач, дигитални апарати, мобилни телефони, видео бим (ако се не ради у дигиталном кабинету)

**Простор:** дигитална учионица

**Организација часа (ток часа):**

**Ток часа:**

Због тога што се у сваком часу преплићу и обрада и утврђивање, а што зависи од тога који ће ученик који садржај изабрати немогуће је имати посебно часове за обраду, а посебно за утврђивање.



На неким презентацијама упутства нису дата на почетку, већ тамо где је потребно.

**КОРЊАЧА** живи у близини језера, бара и споротекућих река. Гнезди се на песковитој земљи или у плиткој води која је богата залихама хране.



Има гдак леђни оклоп тамно браон или црне боје проширан ситним пругама или шарама жуте боје. Глава, ноге и реп су тамни са светло браон латицама.

Барска корњача је једна од најчешћих врста. На прелазним местима бивају у воду и зарвања или се увуче у оклоп.

Пажљиво читај јер се овде крију одговори на 1, 2, и 3. питање!

Повратак на питања    Пређи на следећи слајд

На неким слајдовима постоје непознате речи, а кликом на ту реч добија се објашњење њеног значења.

Роде немају **своје тело** па се споразумевају и изражавају своја осећања клепетањем кљуном. Док клепећу главу снажно забаце уназад.



Клици  
на звучник  
ако желиш да чујеш!

Роде су птице селице. Са доласком јесени почну да се окупљају у велика јата како би заједно одлетеле у топлије крајеве где проводе зиму. Понеко се враћају у пролеће.



Роде немају **своје тело** па се споразумевају и изражавају своја осећања клепетањем кљуном. Док клепећу главу снажно забаце уназад.



Клици  
на звучник  
ако желиш да чујеш!

део тела у коме се ствара глас

Роде су птице селице. Са доласком јесени почну да се окупљају у велика јата како би заједно одлетеле у топлије крајеве где проводе зиму. Понеко се враћају у пролеће.

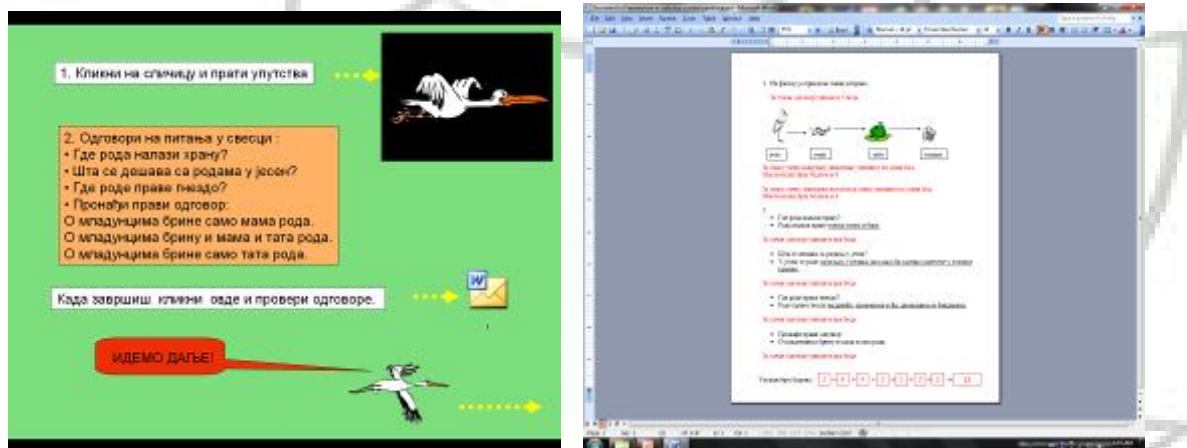




Задаци и начини проверавања су различито конципирани. Неки су дати на наставним листићима које ученици морају одштампати, одговорити на питања, а затим одштампати листић где се налазе одговори и начин бодовања.



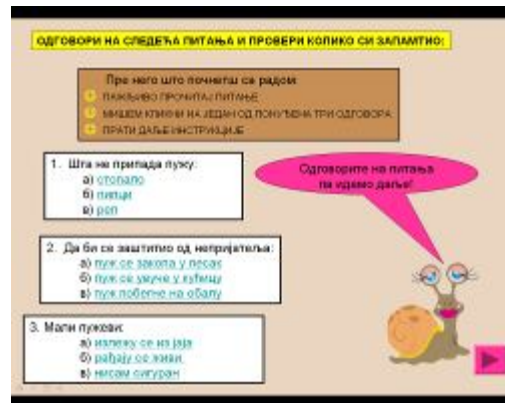
Неки задаци се могу решити ако се погледа филм, неки су исписани на презентацији, а решења и начин бодовања су на листићу који се штампа.



Неки задаци су на листићу који се штампа, а решења и упутство за бодовање су на слајду.



Најинтересантнија су питања за које ученици имају понуђене одговоре и раде се директно на рачунару.



Уколико нетачно одговоре, добијају обавештење да је одговор нетачан и морају се вратити на текст, пронаћи одговарајући податак и поново покушати да реше задатак. Уколико је одговор тачан добијају обавештење како да се избудују у зависности од тога да ли је одговор дат из првог, другог или трећег пута.



На крају сваког теста морају срачунати поене и на скали прочитати препоруку учитеља.





Ученици раде, а учитељ их обилази и даје потребна упутства и савете.

У завршном делу часа ученици процењују заједно са учитељем успешност наученог градива, као и начин на који су учили, а на крају последњег часа ученици презентују научене песме, праве изложбу оригама и фотографија и читају написану причу по сликама.

Сви задаци за ученике уграђени су у саму презентацију. Они су следећи:

- материјал на коме раде
- наставни листићи за рад на часу
- домаћи задатак – прича по сликама
- евалуациони листићи за ученике

**Активности ученика су многобројне:** одговарају на питања, решавају проблемске задатке, гледају филмове, штампају потребан материјал, раде на наставним листићима, Самопроверавају, критички се осврћу на резултате свог рада, читају, уочавају, бележе, анализирају, образлажу, повезују, уочавају, препознају

**Активности наставника:** покреће презентацију, процењује и коментарише успешност ученика у самосталном раду, прати рад ученика и даје додатна упутства и савете за рад, води разговор, помаже у реализацији

Наставни материјали су уграђени у презентацију. Коришћени су: слике, звуци и филмови са интернета

**Извори информација:** интернет, википедија, You Tube, енциклопедије, часописи, уџбеници за природу и друштво

### 3. ПРАЋЕЊЕ И ВРЕДНОВАЊЕ

Оствареност циљева и задатака часова :

- » кратком провером ученичког предзнања на почетку часа и усвојености знања на крају часа
- » провером домаћег задатка
- » резултатима на наставним листићима
- » адекватним питањима
- » праћењем активности ученика на сваком часу

**Планирање даљих активности:** Обилазак једног воденог станишта